

I. CZĘŚĆ OPISOWA

1. Podstawa opracowania

Zleceniodawca

Industria Project Sp. z o.o.

ul. Azymutalna 9, 80-298 Gdańsk

tel. (058) 550 07 88

NIP: 957-099-15-64, REGON: 220521450

- Projekt budowlany
- Polska Norma Obliczeniowa PN-86/J-80001 pt. *Materiały i sprzęt ochronny przed promieniowaniem X i gamma. Obliczanie osłon stałych.*
- Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo Atomowe (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 576)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 lutego 2011r. W sprawie warunków bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego dla wszystkich rodzajów ekspozycji medycznej (Dz. U. z 2017 r, poz. 884)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2006 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi (Dz. U. Nr 180 poz. 1325)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy ze źródłami promieniowania jonizującego (Dz. U. z 2006 r., Nr 140, poz. 994)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie dawek granicznych promieniowania jonizującego (Dz. U. Nr 20, poz. 168)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie dokumentów wymaganych przy składaniu wniosków o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem na działanie promieniowania jonizującego albo przy zgłaszaniu wykonywania tej działalności (Dz. U. z 2015r., poz. 1355)

2. Lokalizacja

Sala operacyjna zlokalizowana jest na terenie projektowanego Centrum Zdrowia Dziecka w Poznaniu, na Bloku Operacyjnym. Sala ta zostanie wyposażona w nowoczesny aparat, który składa się z ramienia C umożliwiające wykonywanie fluoroskopii oraz posiadający funkcję angiografii.

2.1. Sala operacyjna nr 2.010 o powierzchni 47,35 m² i wysokości 3,30 m, w której znajduje się aparat rtg z ramieniem C posiada z:

- ściana AB (z drzwiami) – pom. przygotowania personelu
- ściana BC (z drzwiami) – pom. przygotowania pacjenta
- ściana CD – pom. przygotowania personelu
- ściana DE – korytarz brudny
- ściana EF – pom. porządkowe
- ściana FG – magazyn brudny
- ściana GH (z drzwiami) – korytarz brudny (przedsionek)
- ściana HA – sąsiednia sala operacyjna
- strop – komunikacja
- posadzka – komunikacja

3. Wymagania techniczne

3.1. Wymagania techniczne dotyczące powierzchni gabinetu do celów medycznych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi (Dz. U. nr 180 poz. 1325) powierzchnia gabinetu rentgenowskiego, w którym zainstalowany jest aparat rentgenowski nie może być mniejsza niż 20 m².

3.2.1. Ściany sali operacyjnej z aparatem rtg z ramieniem C nr 2.010 wykonane są z następujących materiałów:

- ściana AB – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
- ściana BC – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
- ściana CD – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
- ściana DE – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
- ściana EF – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
- ściana FG – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
- ściana GH – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
- ściana HA – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o

gęstości $0,83 \text{ g/cm}^3$) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
strop sufitowy – żelbeton o gr. 300 mm i gęstości $2,3 \text{ g/cm}^3$
posadzka – żelbeton o gr. 300 mm i gęstości $2,3 \text{ g/cm}^3$

3.3. Wentylacja

W sali operacyjnej zapewniono wymaganą przepisami 1,5-krotną godzinową wymianę powietrza na zewnątrz budynku za pomocą wentylacji mechanicznej.

Stosowne zaświadczenie o spełnieniu wymogu wymiany powietrza zostanie dołączone do dokumentacji technicznej przez Inwestora.

3.4. Oznakowanie pomieszczeń

Na drzwiach powinny znajdować się napisy informacyjne o rodzaju pomieszczenia oraz dodatkowo znak ostrzegawczy przed promieniowaniem jonizującym.

3.5. Dodatkowe wyposażenie zabezpieczające

Prześwietlenia będą wykonywane pacjentom na stole operacyjnym, a personel wykonujący badanie wyposażony zostanie w fartuchy z gumy ołowianej.

3.6. Sterowanie aparatem

Aparat rtg będzie wykorzystywany podczas zabiegów operacyjnych. W zależności od rodzaju prowadzonego zabiegu, badania rentgenowskie będą wykonywane w różnych położeniach, zgodnie z zaznaczeniem na rzucie sali operacyjnej, stanowiących załącznik do projektu.

Podczas wykonywania zdjęć na sali przebywać będzie jedynie personel o odpowiednich kwalifikacjach, wyposażony w fartuchy z gumy ołowianej. Dodatkowo personel uprawniony do wykonywania zdjęć powinien posiadać dozymetry osobiste w celu kontroli napromieniowania.

3.7. Struktura funkcjonowania gabinetu

Zgodnie z oświadczeniem Inwestora, zakłada się użycie aparatu rtg z ramieniem C z funkcją fluoroskopii odbywać się będzie 2 razy dziennie po 8 min na każde badanie w systemie 5-cio dniowego tygodnia pracy. Natomiast podczas badań w opcji akwizycji (angiografii) planowanych jest wykonywanie 2 badań dziennie po 0,1s każde w systemie 5-cio dniowego tygodnia pracy.

4. Obsługa urządzeń RTG

Obsługę urządzenia rtg wykonywać będzie pracownik przeszkolony pod względem użytkowania aparatury rentgenowskiej z ramieniem C.

4.1. Ciemnia

Ciemnia – brak. Wykorzystywany będzie system radiografii cyfrowej (obraz rzutowany na komputer).

5. Testy odbiorcze (akceptacyjne)

Nowo instalowane urządzenia radiologiczne podlegają testom odbiorczym przeprowadzanym po instalacji lub naprawie urządzenia.

II. CZĘŚĆ OBLICZENIOWA

1. Dane i wzory stosowane do obliczeń.

Obliczenia wykonano w oparciu o normę PN-86/J-80001.

Grubość osłon określono na podstawie zawartych tam tabel i wykresów posługując się wzorami.

1.1. Dawka tygodniowa przyjmowana do obliczeń.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006r. W sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi do obliczeń przyjęto następujące wartości dawek:

Dla osób zatrudnionych w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące:

6 mSv/rok – 0,12 mSv/tydzień – 0,01044 cGy/tydzień

Dla osób pracujących w pomieszczeniach pracowni rentgenowskiej poza gabinetem rentgenowskim:

3 mSv/rok – 0,06 mSv/tydzień – 0,00522 cGy/tydzień

Dla osób pracujących poza pracownią rentgenowską, a także dla osób z ogółu ludności przebywających w sąsiedztwie:

0,5 mSv/rok – 0,01 mSv/tydzień – 0,00087 cGy/tydzień

Dla osób z ogółu ludności znajdujących się w budynkach mieszkalnych:

0,1 mSv/rok – 0,002 mSv/tydzień – 0,000174 cGy/tydzień

1.2. Czas (t) narażenia na promieniowanie w ciągu tygodnia.

$$t = T \cdot U \cdot t_0$$

w którym:

T – współczynnik określający prawdopodobieństwo przebywania ludzi w osłanianym miejscu;

U – współczynnik określający prawdopodobieństwo skierowania użytecznej wiązki promieniowania w kierunku obliczonej osłony;

t₀ – maks. czas pracy źródła promieniowania w ciągu tygodnia na jednej zmianie (s, min lub h)

Jeżeli nie udokumentowano innych wartości należy przyjmować:

T=1 – dla miejsc stałego przebywania ludzi (miejsca ciągłej pracy, pomieszczenia mieszkalne, miejsca przeznaczone dla dzieci);

T=0,25 – dla miejsc czasowo wykorzystywanych przez ludzi (np: korytarze, WC, stołówki itp.);

T=0,05 – dla miejsc krótkiego czasu przebywania (np: ulice, place, klatki schodowe);

U=1 – dla podłóg;

U=1 – dla ścian i sufitów, jeżeli przewiduje się ich napromieniowanie wiązką główną przy pracach rutynowych;

U=0,25 – dla ścian nienapromieniowanych wiązką główną przy pracach rutynowych;

U=0,05 – dla sufitów nie napromieniowywanych wiązką główną przy pracach rutynowych;

Dla osłon chroniących tylko przed promieniowaniem rozproszonym lub ubocznym **U=1**.

1.3. Osłony przed promieniowaniem pierwotnym.

Krotność (**k**) osłabienia promieniowania przez osłonę

$$k = \frac{\dot{D} \cdot I \cdot t}{D \cdot I^2} \cdot y$$

w którym:

$\dot{D}$ – moc dawki wg PN-86/J-80001 pkt. 2.5.1.1. w odległości 1m od ogniska lampy przeliczona dla prądu anodowego 1mA ($\text{cGy} \cdot \text{min}^{-1} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{mA}^{-1}$);

I – nominalne natężenie prądu anodowego lampy rentgenowskiej (mA);

t – czas narażenia w ciągu tygodnia osób przebywających w miejscu osłanianym wyznaczony zgodnie z 1.1.2. w min.;

D – dawka tygodniowa określona zgodnie z 1.1.1. w (cGy);

I – najmniejsza odległość ogniska lampy od miejsca osłanianego w ustalonych warunkach pracy podana w metrach (m);

y – współczynnik zgodny z PN-86/J-80001 pkt 2.4.

1.4. Osłony przed promieniowaniem rozproszonym przez wodę lub tkankę (bez uwzględnienia promieniowania ubocznego)

Zredukowana moc dawki **C₁**:

$$C_1 = \frac{D \cdot I^2}{t \cdot I}$$

w którym:

D – dawka tygodniowa określona zgodnie z 1.1.1. w (μGy);

I – najmniejsza odległość przedmiotu rozpraszającego od miejsca osłanianego w ustalonych warunkach pracy wyrażona w metrach (m)

t – czas narażenia w ciągu tygodnia osób przebywających w miejscu osłanianym wyznaczonym zgodnie z 1.1.2. w godzinach (h);

I – nominalne natężenie prądu anodowego lampy rentgenowskiej (mA);

W przypadku zdjęć rentgenowskich, gdzie ustala się mAs, I należy obliczyć dzieląc sumę mAs w tygodniu przez czas pracy lampy RTG w tym okresie.

1.5. Obliczenia czasu (t) narażenia na promieniowanie X.

Ilość ekspozycji tygodniowo - **10** badań fluoroskopowych oraz **10** badań angiograficznych;

Czas naświetlania dla jednego pacjenta – **8 min = 480 s** (fluoroscopia),

oraz **10 ekspozycji po 0,1 s** (nagrywanie/grafia);

Napięcie na lampie RTG – **40 - 125 kV**;

Natężenie prądu anodowego lampy – **10 – 1000mA**

Filtracja całkowita – **>2,5 mm Al**;

Prąd anodowy stosowany w czasie trwania fluoroskopii przyjęto **40mA**.

Prąd anodowy przyjęty dla nagrywania/grafii wynosi **800mA** (przy napięciu 125kV).

$$t_0 = 10 \text{ badań} \cdot 480 \text{ s} = 4\,800 \text{ s / tydzień (fluoroscopia)}$$

1) **T = 1 i U = 1**

$$t = 1 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 4800 \text{ s} \approx 80 \text{ min} \approx 1,33 \text{ h}$$

2) **T = 0,25 i U = 1**

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 1200 \text{ s} \approx 20 \text{ min} \approx 0,33 \text{ h}$$

3) **T = 0,05 i U = 1**

$$t = 0,05 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 240 \text{ s} \approx 4,00 \text{ min} \approx 0,07 \text{ h}$$

$$t_0 = 10 \text{ badań} \cdot 0,1 \text{ s} = 1,0 \text{ s / tydzień (nagrywanie/grafia)}$$

Ze względu na małą wartość czasu ekspozycji dla zdjęć angiografii w stosunku do czasu trwania zdjęć wykonywanych w technice fluoroskopii, pominięto obliczenia dla tego rodzaju techniki obrazowania.

Przyjęte odległości źródła promieniowania od poszczególnych osłon stałych:

Przyjęte w obliczeniach odległości przedmiotu rozpraszającego promieniowanie od miejsca osłanianego l [m] zostały założone z uwzględnieniem różnych punktów wykonywania badań radiologicznych możliwie najbliżej poszczególnych osłon stałych.

2.1. Obliczenia dla aparatu rentgenowskiego z ramieniem C zlokalizowanego w sali operacyjnej nr 2.010 – zdjęcia fluoroskopii

W zależności od roli i przeznaczenia, indywidualnie do każdego przypadku diagnozowanego pacjenta, aparat z ramieniem C będzie ustawiony zgodnie z potrzebą i możliwościami technicznymi w sali operacyjnej, zgodnie z załącznikiem nr 1.

Podczas wykonywania zdjęcia aparatem rtg, wiązka pierwotna przechodzi przez ciało pacjenta poddanemu badaniu a następnie jest pochłaniana w obudowie (tj. głowicy) wzmacniacza obrazu. Za głowicą wzmacniacza obrazu, do poszczególnych ścian, stropu oraz podłogi dociera promieniowanie rozproszone (i uboczne). Powstają one w wyniku wzajemnego oddziaływania promieniowania wytworzonego z głowicy rtg z otaczającą materią, przez co rozprasza się we wszystkich kierunkach.

ŚCIANA AB (z drzwiami)

Sąsiedztwo: pom. przygotowania personelu

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 40 \text{ mA}$$

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 1200 \text{ s} \approx 20 \text{ min} \approx 0,33 \text{ h}$$

$$D = 3,0 \text{ mSv/rok} \approx 0,06 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00522 \text{ cGy/tydzień} \approx 52,2 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 3,6 \text{ m}$$

$$T = 0,25$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{52,2 \cdot 3,6^2}{0,33 \cdot 40} \approx 51 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,6 – 0,8 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,8 mmPb.

Ściana AB zbudowana z dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25mm o gęstości 0,83 g/cm³) oraz drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,8mmPb.

ŚCIANA BC (z drzwiami)

Sąsiedztwo: pom. przygotowania pacjenta

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 40 \text{ mA}$$

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 1200 \text{ s} \approx 20 \text{ min} \approx 0,33 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 2,7 \text{ m}$$

$$T = 0,25$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 2,7^2}{0,33 \cdot 40} \approx 5 \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 1,0 - 2,0 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 2,0 mmPb.

Ściana BC zbudowana z dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25mm o gęstości 0,83 g/cm³) oraz drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 2,0mmPb.

ŚCIANA CD

Sąsiedztwo: pom. przygotowania personelu

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 40 \text{ mA}$$

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 1200 \text{ s} \approx 20 \text{ min} \approx 0,33 \text{ h}$$

$$D = 3,0 \text{ mSv/rok} \approx 0,06 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00522 \text{ cGy/tydzień} \approx 52,2 \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 3,0 \text{ m}$$

$$T = 0,25$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{52,2 \cdot 3,0^2}{0,33 \cdot 40} \approx 35 \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,8 - 1,0 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 1,0 mmPb.

Ściana CD zbudowana z dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25mm o gęstości 0,83 g/cm³) wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 1,0 mmPb.

ŚCIANA DE

Sąsiedztwo: korytarz brudny
Promieniowanie: rozproszone

$$I = 40 \text{ mA}$$

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 1200 \text{ s} \approx 20 \text{ min} \approx 0,33 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 4,1 \text{ m}$$

$$T = 0,25$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 4,1^2}{0,33 \cdot 40} \approx 11 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 1,0 - 2,0 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 2,0 mmPb.

Ściana DE zbudowana z dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25mm o gęstości 0,83 g/cm³) wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 2,0 mmPb.

ŚCIANA EF

Sąsiedztwo: pom. porządkowe
Promieniowanie: rozproszone

$$I = 40 \text{ mA}$$

$$t = 0,05 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 240 \text{ s} \approx 4,00 \text{ min} \approx 0,07 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 3,6 \text{ m}$$

$$T = 0,05$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 3,6^2}{0,07 \cdot 40} \approx 42 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,8 - 1,0 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 1,0 mmPb.

Ściana EF zbudowana z dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25mm o gęstości 0,83 g/cm³) wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 1,0 mmPb.

ŚCIANA FG

Sąsiedztwo: magazyn brudny

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 40 \text{ mA}$$

$$t = 0,05 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 240 \text{ s} \approx 4,00 \text{ min} \approx 0,07 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 3,4 \text{ m}$$

$$T = 0,05$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 3,4^2}{0,07 \cdot 40} \approx 38 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,8 – 1,0 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 1,0 mmPb.

Ściana FG zbudowana z dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25mm o gęstości 0,83 g/cm³) wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 1,0mmPb.

ŚCIANA GH (z drzwiami)

Sąsiedztwo: korytarz brudny (przedsionek)

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 40 \text{ mA}$$

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 1200 \text{ s} \approx 20 \text{ min} \approx 0,33 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 3,7 \text{ m}$$

$$T = 1$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 3,7^2}{0,33 \cdot 40} \approx 9 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 1,0 - 2,0 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 2,0 mmPb.

Ściana GH zbudowana z dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25mm o gęstości 0,83 g/cm³) oraz drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 2,0mmPb.

ŚCIANA HA

Sąsiedztwo: sąsiednia sala operacyjna

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 40 \text{ mA}$$

$$t = 1 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 4800 \text{ s} \approx 80 \text{ min} \approx 1,33 \text{ h}$$

$$D = 3,0 \text{ mSv/rok} \approx 0,06 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00522 \text{ cGy/tydzień} \approx 52,2 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 4,1 \text{ m}$$

$$T = 1$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{52,2 \cdot 4,1^2}{1,33 \cdot 40} \approx 16 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 1,0 - 2,0 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 2,0 mmPb.

Ściana HA zbudowana z dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25mm o gęstości 0,83 g/cm³) wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 2,0mmPb.

STROP

Sąsiedztwo: komunikacja

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 40 \text{ mA}$$

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 1200 \text{ s} \approx 20 \text{ min} \approx 0,33 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 3,0 \text{ m}$$

$$T = 1$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 3,0^2}{0,33 \cdot 40} \approx 6 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 1,0 - 2,0 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 2,0 mmPb.

Strop sufitowy zbudowany z żelbetonu o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm³ równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie trzeba go dodatkowo zabezpieczać.

PODŁOGA

Sąsiedztwo: komunikacja
Promieniowanie: rozproszone

$$I = 40 \text{ mA}$$

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4800 \text{ s/tydzień} = 1200 \text{ s} \approx 20 \text{ min} \approx 0,33 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 1,5 \text{ m}$$

$$T = 0,25$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 1,5^2}{0,33 \cdot 40} \approx 1 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 2,0 - 4,0 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 3,0 mmPb.

Podłoga zbudowana z żelbetonu o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm³ równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie trzeba go dodatkowo zabezpieczać.

DANE Z OBLICZEŃ dla badań fluoroskopii – sala operacyjna nr 2.010

Ściana	Rodzaj promieniowania	Istniejąca osłona	Równoważnik ołowiu osłony stałej	Wymagany równoważnik ołowiu	Uwagi
AB (z drzwiami)	rozproszone	dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	0,8 mmPb	Ściana oraz drzwi wymagają zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,8 mmPb
BC (z drzwiami)	rozproszone	dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	2,0 mmPb	Ściana oraz drzwi wymagają zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 2,0 mmPb
CD	rozproszone	dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	1,0 mmPb	Ściana wymaga zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 1,0 mmPb
DE	rozproszone	dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	2,0 mmPb	Ściana wymaga zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 2,0 mmPb
EF	rozproszone	dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	1,0 mmPb	Ściana wymaga zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 1,0 mmPb
FG	rozproszone	dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	1,0 mmPb	Ściana wymaga zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 1,0 mmPb
GH (z drzwiami)	rozproszone	dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	2,0 mmPb	Ściana oraz drzwi wymagają zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 2,0 mmPb
HA	rozproszone	dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	2,0 mmPb	Ściana wymaga zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 2,0 mmPb
strop	rozproszone	żelbeton o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm ³	4,5 mmPb	2,0 mmPb	
podłoga	rozproszone	żelbeton o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm ³	4,5 mmPb	3,0 mmPb	

3. Wnioski

- ściana AB oraz drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,8mmPb,
- ściana BC oraz drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 2,0mmPb,
- ściana CD wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 1,0mmPb,
- ściana DE wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 2,0mmPb,
- ściana EF wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 1,0mmPb,
- ściana FG wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 1,0mmPb,
- ściana GH oraz drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku 2,0mmPb,
- ściana HA wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 2,0mmPb,
- strop nie wymaga dodatkowego zabezpieczenia,
- podłoga nie wymaga dodatkowego zabezpieczenia.

4. Zalecenia:

- 4.1. Badania diagnostyczne z użyciem aparatu rtg z ramieniem C będą wykonywane w pomieszczeniu sali operacyjnej, w miejscu zaznaczonym na rzucie stanowiącym załącznik nr 1 do projektu.
- 4.2. Zdjęcia będą wykonywane bezpośrednio w pomieszczeniu sali operacyjnej. Podgląd na pacjenta oraz kontakt słuchowy będzie odbywał się bezpośrednio.
- 4.3. Podczas wykonywania zdjęć, w sali będzie znajdować się jedynie personel uprawniony do wykonywania zdjęć, bez obecności osób postronnych.
- 4.4. Lekarze powinni stosować ochrony osobiste tj. fartuchy ochronne z gumy ołowianej.
- 4.5. Drzwi wejściowe do sali operacyjnej powinny być odpowiednio oznakowane, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi.
- 4.6. Lekarze pracujący w narażeniu na działanie promieniowania jonizującego powinni zostać objęci dozymetrią indywidualną.

5. Wyliczenia wentylacji

5.1. Wentylacja sali operacyjnej 2.010:

Powierzchnia pomieszczenia: 47,35 m²

Wysokość pomieszczenia: 3,30 m

Kubatura pomieszczenia: 156,26 m³

Niezbędna wydajność wentylacji: 156,26 m³/h · 1,5 ≈ 234,39 m³/h

Wymiana powietrza na zewnątrz budynku w sali operacyjnej realizowana będzie za pomocą wentylacji mechanicznej. Inwestor zobowiązany jest do przedstawienia zaświadczenia o co najmniej 1,5-krotnej wydajności wentylacji, czyli 234,39 m³/h.

Sporządziła:
Justyna Śmigiel

Sprawdził:
Bartłomiej Ginter

mgr inż. Justyna Śmigiel
specjalista od projektów
tel. 508 289 632

Bartłomiej Ginter
Inspektor Ochrony Radiologicznej
typu B
tel. 501 284 204

POZYTRON Radiologia w medycynie
ul. Garbarska 9, 64-200 Wolsztyn
tel. 501 284 204 biuro@pozytron.pl

POZYTRON RADIOLOGIA W MEDYCYNIE
ul. Garbarska 9, 64-200 Wolsztyn
tel. +48 501 284 204
NIP 925-193-81-16, REGON 080206452
www.pozytron.pl biuro@pozytron.pl